

Planlama Politikaları ve Ekolojik Yansımaları

Pelin Pınar Giritlioğlu

pinozden@istanbul.edu.tr

- Anayasada ekolojik ilkeler
- Kalkınma Planlarında planlama politikaları
- İmar Kanununda çevrenin yeri
- Mekansal Planlar Yapım Yönetmeliğinde Ekolojik Temelli Planlama Politikaları
- Planlamanın Araçsallaştırılması ve Ekolojik Yansımaları

Anayasada Ekolojik İlkeler

Kamu yararı

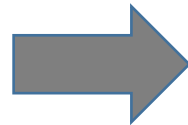
Kıyılardan yararlanma

Kıyılar, Devletin hüküm ve tasarrufu altındadır. Deniz, göl ve akarsu kıyılarıyla, deniz ve göllerin kıyılarını çevreleyen sahil şeritlerinden yararlanmada öncelikle kamu yararı gözetilir.

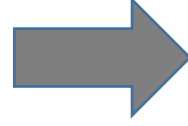
Sağlık, çevre ve konut

Sağlık hizmetleri ve çevrenin korunması

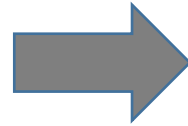
Herkes, sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahiptir. Çevreyi geliştirmek, çevre sağlığını korumak ve çevre kirlenmesini önlemek Devletin ve vatandaşların ödevidir.

Toprak mülkiyeti

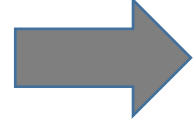
Devlet, toprağın verimli olarak işletilmesini korumak ve geliştirmek, erozyonla kaybedilmesini önlemek ve topraksız olan veya yeter toprağı bulunmayan çiftçilikle uğraşan köylüye toprak sağlamak amacıyla gerekli tedbirleri alır.

*Tarım, hayvancılık ve
bu üretim dallarında
çalışanların korunması*

Devlet, tarım arazileri ile çayır ve mer'aların amaç dışı kullanılmasını ve tahribini önlemek, tarımsal üretim planlaması ilkelerine uygun olarak bitkisel ve hayvansal üretimi artırmak maksadıyla, ...

*Ormanların korunması
ve geliştirilmesi*

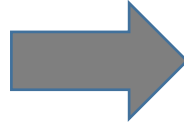
Devlet, ormanların korunması ve sahalarının genişletilmesi için gerekli kanunları koyar ve tedbirleri alır.

Devlet ormanlarının mülkiyeti devrolunamaz. Ormanlara zarar verebilecek hiçbir faaliyet ve eyleme müsaade edilemez.

2B

Orman olarak muhafazasında bilim ve fen bakımından hiçbir yarar görülmeyen, aksine tarım alanlarına dönüştürülmesinde kesin yarar olduğu tespit edilen yerler ile 31/12/1981 tarihinden önce bilim ve fen bakımından orman niteliğini tam olarak kaybetmiş olan tarla, bağ, meyvelik, zeytinlik gibi çeşitli tarım alanlarında veya hayvancılıkta kullanılmasında yarar olduğu tespit edilen araziler, şehir, kasaba ve köy yapılarının toplu olarak bulunduğu yerler dışında, orman sınırlarında daraltma yapılamaz.

*Planlama;
Ekonomik ve Sosyal Konsey*

Ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınmayı, özellikle sanayi ve tarımın yurt düzeyinde dengeli ve uyumlu biçimde hızla gelişmesini, ülke kaynaklarının döküm ve değerlendirilmesini yaparak verimli şekilde kullanılmasını planlamak, bu amaçla gerekli teşkilatı kurmak Devletin görevidir.

Kalkınma Planlarında Planlama Politikaları

V. Beş Yıllık Kalkınma Planı 1985-1989

- Orman Kanunundaki 2B uygulamaları süratlendirilerek mümkün olan en kısa sürede sonuçlandırılması
- Ekonomik ve sosyal gelişmeyi destekleyici altyapı tesislerinin yapılmasına öncelik verilecek şekilde tespit edilecek, özel sektör yatırımlarının payının artırılması
- Toplu Konut Fonunda biriken kaynakların özel sektör konut yatırımlarını hızlandırması
- Enerji hammaddelerinin arama ve üretiminde, kamu dışı kaynaklardan yararlanılmaya çalışılması, bu konuda özel sektör ve yabancı sermaye girişimlerinin desteklenmesi
- Gelişmekte olan bölgelerde desteklenmesi gerekli sanayi kollarında kurulacak çok ortaklı şirketler ve işçi kuruluşlarının teşviki amacı ile «Kâr Ortaklığı Belgesi» uygulamasına geçilerek bu yatırımlara devlet güvencesi sağlanması

Kalkınma Planlarında Planlama Politikaları

V. Beş Yıllık Kalkınma Planı 1985-1989

- 2B uygulamaları süratlendirilerek mümkün olan en kısa sürede sonuçlandırılması
- Özel sektör yatırımlarının payının artırılması
- Toplu Konut Fonunda biriken kaynakların özel sektör konut yatırımlarını hızlandırması
- Enerji hammaddelerinin arama ve üretiminde, kamu dışı kaynaklardan yararlanılmaya çalışılması, özel sektör ve yabancı sermaye girişimlerinin desteklenmesi
- Çok ortaklı şirketler ve işçi kuruluşlarının teşviki amacı ile «Kâr Ortaklığı Belgesi» uygulamasına geçilerek bu yatırımlara devlet güvencesi sağlanması

- Özel sektörde fizibilite etüdü ve proje hazırlamak üzere kurulan şirket ve kuruluşların desteklenmesi
- Kamu kuruluşlarının yatırım projelerinde ve çevresel etkisi söz konusu olabilecek özel sektör yatırımlarının projelendirme çalışmalarında «Çevresel Etki İrdelemesi» raporu hazırlanması
- Tarım topraklarının koruyucu **tarım dışı amaçlara tahsisini düzene bağlayan tedbirlerin**, fizik planlama kararları yanısıra uygulama araçlarının ele alınması ile geliştirilmesi
- **Tarıma uygun alanlarda sanayi tesislerinin kurulmasında** dikkatli davranılması
- KİT yatırımlarında enerji, madencilik, ulaştırma ve haberleşme sektörlerine ağırlık verilmesi, bu yatırımın yüzde 99,4'ünün işletmeciler tarafından gerçekleştirilmesi
- Madencilik sektöründe kamu - özel ve yabancı her türlü kaynaktan faydalanılması, özel sektör faaliyetlerinin teşvik edilmesi

VIII. Beş Yıllık Kalkınma Planı. 2001-2005

- Altyapı, Yap-İşlet-Devret ve benzeri modellerle üretilen projeler, çevre koruma, küçük ve orta boy işletmelerin gelişmesi, kalifiye işgücü, sağlanması, istihdam yaratma, döviz kazandırma ve belgeler arası gelişmişlik farklarının azaltılmasına yönelik yatırım ve faaliyetlerin desteklenmesi
- Yabancı yatırımcının mülk edinmesi ile ilgili alanları düzenleyen kanunların günün ihtiyaçlarına cevap verecek şekilde yeniden düzenlenmesi

XII. Kalkınma Planı

- Enerji ve madencilik sektöründe **doğal kaynaklardan azami ölçüde faydalanılmasını** sağlayacak yatırımların yeşil dönüşüm de dikkate alınarak hayata geçirilmesi
- Doğal zenginliklerimizin ve enerji kaynaklarımızın atıl bırakılmayarak **ekonomiye kazandırılması**
- Orman, su, maden, jeotermal, petrol ve doğal gaz gibi tabii kaynak alanlarında **izin süreçlerinin tek elden yönetilebilmesi ve bürokratik süreçlerin azaltılması** için üst düzeyde kurumsal mekanizma oluşturulması

İmar Kanununda Çevrenin Yeri

- Bu Kanun, yerleşme yerleri ile bu yerlerdeki yapılaşmaların; plan, fen, sağlık ve çevre şartlarına uygun teşekkülünü sağlamak amacıyla düzenlenmiştir
- Çevre ve imar bütünlüğünü bozmamak....

Mekansal Planlar Yapım Yönetmeliğinde Ekolojik Temelli Planlama Politikaları

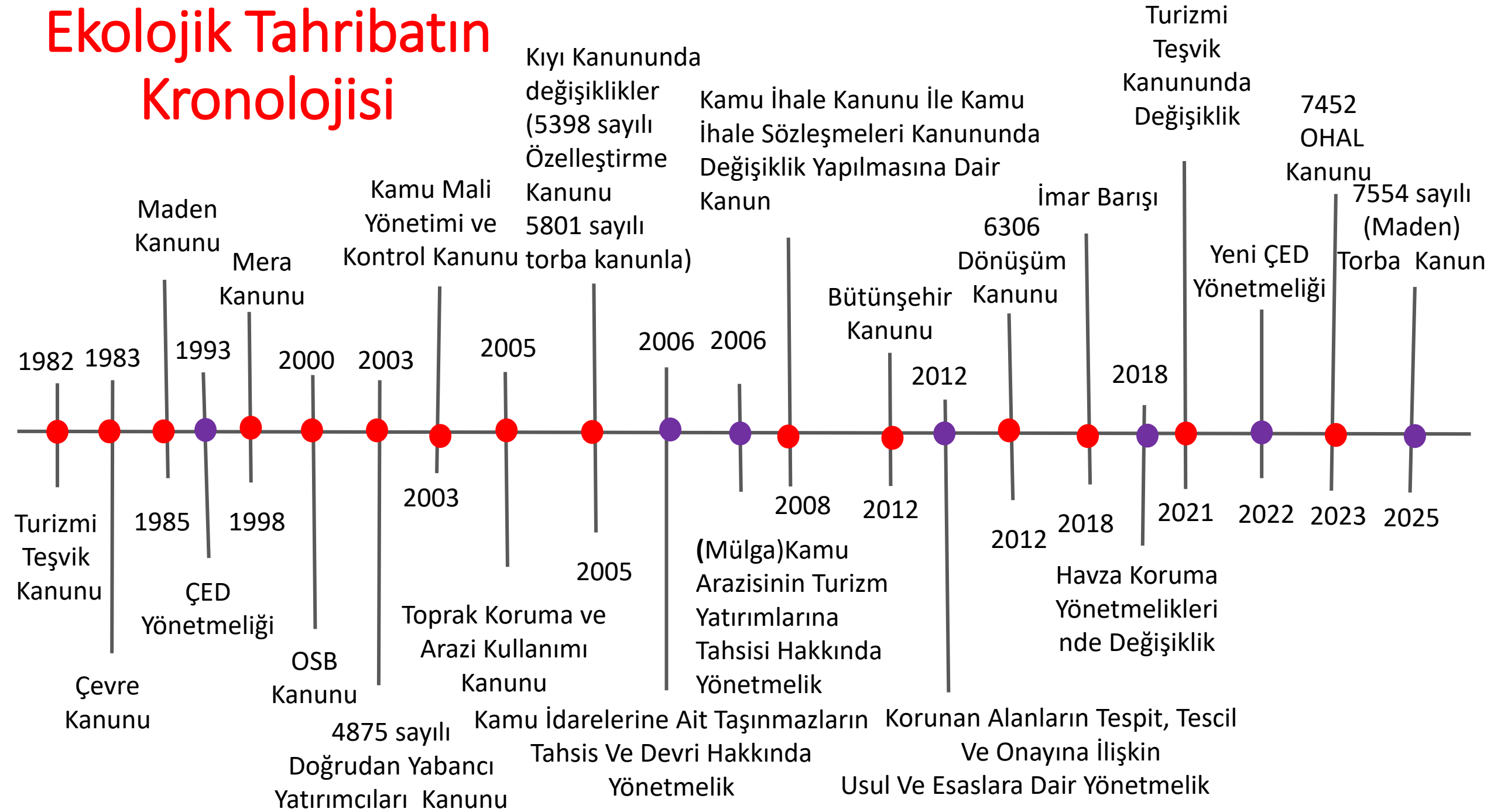
- **Planlama ilkeleri ve esasları**
- **MADDE 14 – (1)** Mekânsal strateji planlarında; doğal, tarihi ve kültürel değerlerin korunması,... kentsel ve kırsal alanlar arası mekânsal ilişkilerin güçlendirilmesi,... esastır.
- **Planlama alanı**
- **MADDE 18 – (1)** Çevre düzeni planı; coğrafi, sosyal, ekonomik, idari, mekânsal ve fonksiyonel nitelikleri açısından benzerlik gösteren bölge, havza veya en az bir il düzeyinde yapılır.
- **Plan ilke ve esasları**
- Tarihi, kültürel yapı ile orman alanları, tarım arazileri, su kaynakları ve kıyı gibi doğal yapı ve peyzajın korunması ve geliştirilmesi,
- e) Doğal yapının, ekolojik dengenin ve ekosistemin sürekliliğinin korunması amacıyla arazi kullanım bütünlüğünün sağlanması,
- g) Çevre sorunlarına neden olan kaynaklara yönelik önleyici strateji ve politikaların belirlenerek arazi kullanım kararlarının oluşturulması,

- Planlar, kamu yararı amacıyla yapılır.
- Korunacak alanların çevresinde yapılan planlar bu alanların hassasiyeti dikkate alınarak hazırlanır...
- Koruma amaçlı imar planlarının hazırlanması aşamasında; tarihi çevre ve geleneksel doku, kültürel ve doğal miras, ... ve benzeri etütler kent bütünü ile ilişkilendirilerek yapılır.
- Bütünleşik kıyı alanları planı: Deniz ve kıyıları, etkileşim alanı ile birlikte tüm sektörel faaliyet ve planları, sosyal ve ekonomik konuları da içerecek şekilde bütünleşik bir yaklaşımla ele alan, afet risklerine karşı duyarlı; kıyı alanlarındaki fonksiyon ve faaliyetler ile kıyı alanlarına yönelik hedefler arasındaki uyumu sağlayan; sürdürülebilir gelişme ve mavi büyüme ilkeleri doğrultusunda deniz ve kıyı ekosisteminin korunmasını ve doğal kaynakların kullanımını gözetir...
- Kentsel tasarım projesi: Doğal, tarihi, kültürel, sosyal ve ekonomik özellikler ile arazi yapısı dikkate alınarak.....
- Mekânsal strateji planı: ...doğal, tarihi ve kültürel değerlerin korunmasına ve geliştirilmesine dair mekânsal stratejileri belirleyen...

Planlamanın Araçsallaştırılması ve Ekolojik Yansımaları

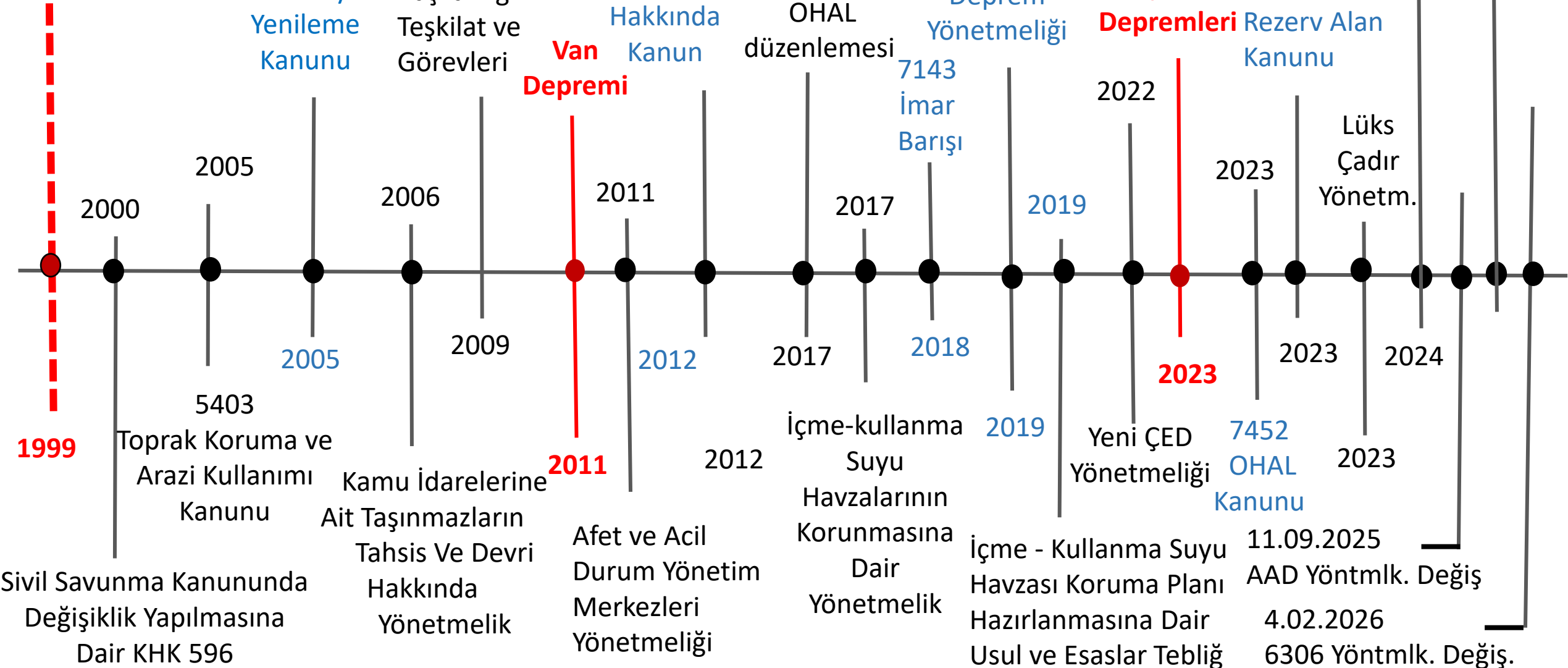

Ekolojik Tahribatın Kronolojisi

AFETLER, MEVZUAT VE EKOLOJİK YANSIMALARI

Marmara Depremleri

Turizm sınır tanımıyor: 7334 Sayılı Turizmi Teşvik Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun (2021)

- Cumhurbaşkanınca kabul edilen yatırımlarda devlet yardımları hakkında kararda **kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgeleri için belirlenen istisna, muafiyet ve teşvik hükümleri turizm merkezleri hakkında da uygulanır.**
- Mera, yaylak ve kışlaklar; Mera Kanunu hükümlerine göre **tahsis amacı değiştirilerek, sadece turizm amaçlı kullanılacağına ilişkin şerhli olarak** Hazine adına tapuya tescil edilir ve Bakanlığa tahsis edilir.

Orman alanları turizmin emrinde

6831 sayılı Orman Kanununa göre orman sayılan yerlerden;

a) Sağlık turizmi

b) Termal turizm

c) Kış turizmi

d) Eko-turizm

e) Golf turizmi

f) Kruvaziyer ve yat gibi deniz turizmi

h) Uluslararası yarışmaların yapılabileceği turizm için uygun olanlar

Tarım ve Orman Bakanlığınca, bu fıkrada belirtilen usulle Kùltür ve Turizm Bakanlığına tahsis edilecek.

4875 Sayılı Doğrudan Yabancı Yatırımlar Kanunu 2003

- Doğal kaynakların aranması ve çıkarılmasına ilişkin haklar tanımlanıyor

Meraların Sistematik Talanı: 4342 sayılı Mera Kanunu

- Meralar imar planı sınırları içerisinde alınırsa tahsis amacı değiştirilebilecek
- Meralar, tahsis amacı değiştirildikten ve Hazine adına tescili sağlandıktan sonra imar planı kapsamına alınabilecek
- Meraların kullanım hakkı kiralanabilecek

Meraların tahsisi amacı nasıl değişiyor?

- Maden ve petrol faaliyeti ile jeotermal kaynak ve doğal mineralli sular bulunan
- **Turizm ve Kamu yatırımları için zaruri olan,**
- Petrol iletim faaliyetleri ile elektrik ve doğal gaz piyasası faaliyetleri için gerekli bulunan
- Jeotermal kaynaklı teknolojik seralar için ihtiyaç duyulan
- Cumhurbaşkanınca **kentsel dönüşüm ve gelişim proje alanı** olarak ilan edilen (2014)
- **OSB ve Serbest bölgeler için kuruluş ve genişleme** aşamalarında ihtiyaç duyulan,
- Elektronik haberleşme altyapıları için ihtiyaç duyulan,
- Ülke güvenliği ve olağanüstü hal durumlarında ihtiyaç duyulan,
- **Doğal afet bölgelerinde yerleşim yeri** için ihtiyaç duyulan yerlerin,

Valilikçe tahsis amacı değiştirilebilir ve söz konusu yerlerin tescilleri Hazine adına, vakıf meralarının tescilleri ise vakıf adına yaptırılır.

Kıyılara Kruvaziyer Limanlar, Stadlar, Havalimanları Geliyor

Kıyı Kanunu (2005 değişiklikliği)

Organize turlar ile seyahat eden kişilerin taşındığı yolcu gemilerinin (kruvaziyer gemilerin) bağlandığı, ... ülke tanıtımı ve imajını üst seviyeye çıkaracak turizm amaçlı (yeme-içme tesisleri, alışveriş merkezleri, haberleşme ve ulaştırmaya yönelik üniteler, danışma, enformasyon ve banka hizmetleri, konaklama üniteleri, ofis binalar) fonksiyonlara sahip olup, kruvaziyer gemilerin yanaşmasına ve yolcuları indirmeye müsait deniz yapıları ve yan tesislerinin yer aldığı kruvaziyer ve yat limanları, (5398 sayılı kanunla)

..... özel bütçeli idareler, belediyeler ile il özel idareleri tarafından her türlü spor aktiviteleri ve organizasyonların yapılmasına/yaptırılmasına yönelik **spor tesisleri** ve zorunluluk arz eden durumlarda bunların **tamamlayıcı konaklama tesisleri** yapılabilir. (5801 sayılı Kanunla)

Tarım Alanları Hızla Tükeniyor

- Toprak Koruma Ve Arazi Kullanımı Kanunu 2005
  - Md 13: Tarım arazilerinin amaç dışı kullanımı
  - Mutlak tarım arazileri, özel ürün arazileri, dikili tarım arazileri ile sulu tarım arazileri tarımsal üretim amacı dışında kullanılamaz. Ancak, alternatif alan bulunmaması ve Kurulun uygun görmesi şartıyla;
    - a) Savunmaya yönelik stratejik ihtiyaçlar,
    - b) Doğal afet sonrası ortaya çıkan geçici yerleşim yeri ihtiyacı,
    - c) Petrol ve doğal gaz arama ve işletme faaliyetleri,
    - ç) İlgili bakanlık tarafından kamu yararı kararı alınmış madencilik faaliyetleri,
    - d) Bakanlıklarca kamu yararı kararı alınmış plân ve yatırımlar,
    - e) Kamu yararı gözetilerek yol altyapı ve üstyapısı faaliyetlerinde bulunacak yatırımlar,
    - f) Yenilenebilir enerji kaynak alanlarının kullanımı ile ilgili yatırımları,
    - g) Jeotermal kaynaklı teknolojik sera yatırımları,
- İçin bu arazilerin amaç dışı kullanım taleplerine, toprak koruma projelerine uyulması kaydı ile Bakanlık tarafından izin verilebilir.

Akbelen Ormanı'nın çevresindeki tarım arazisi maden sahası olarak kullanılmak üzere kamulaştırıldı

Cumhurbaşkanı Erdoğan imzasıyla Resmi Gazete'de yayımlanan acele kamulaştırma kararına göre; Muğla'nın Milas ilçesindeki Akbelen Ormanı'nın çevresindeki 190 parsellik tarım arazisi, linyit madeni sahası olarak kullanılmak üzere Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü tarafından kamulaştırıldı

Yazarlar

Oğul Türkan

Ekmeğimizle oynamayın!

Maden Kanunu'na ek hükümler geliyor

- **(Ek fıkra: 10/6/2010-5995/3 md.)** Devlet ormanları içinde yapılacak maden arama ve işletme faaliyetleri ile bu faaliyetler için zorunlu ve ruhsat süresine bağlı olarak yapılan geçici tesislere Orman Kanunu hükümlerine göre izin verilir.
- **Ek fıkra: 10/6/2010-5995/3 md.)** ... içme ve kullanma suyu rezervuarının maksimum su seviyesinden itibaren 1000-2000 metre mesafe genişliğindeki şeritte galeri usulü patlatma yapılmaması, alıcı ortama arıtma yapılmadan doğrudan su deşarj edilmemesi şartıyla çevre ve insan sağlığına zarar vermeyeceği bilimsel ve teknik olarak belirlenen maden arama ve işletme faaliyetleri ile altyapı tesislerine izin verilir.

2000 metreden sonraki koruma alanı içinde çevresel etki değerlendirmesi raporuna göre yapılması uygun bulunan maden istihracı ve her türlü tesis yapılabilir.

Plana tabi olmayan madencilik faaliyetleri tanımlanıyor

- **(Değişik fıkra: 10/6/2010-5995/3 md.)** İmar alanları içinde kalan madencilik faaliyetleri, ilgili yerel merciden izin alınarak yapılır. Ruhsat alındıktan sonra imar alanları içine alınan maden sahalarına bu hüküm uygulanmaz. İmar planı bulunmayan alanlarda yapılan veya yapılacak olan madencilik faaliyetleri ile bu faaliyetlere bağlı **geçici tesisler ve bunların müstemilatı için imar planı yapılmaz.**
- İşletme ruhsatları, tapu kayıtları ile çevre düzeni ve imar planları notuna işlenir.
- **İmarsız alanlarda yürütülen madencilik faaliyetleri için gerekli olan geçici tesisler ve bunların müstemilatı, inşaat ve yapı kullanma iznine tabi değildir.**

Kamu yararı???

- **(Değişik fıkra:14/2/2019-7164/8 md.)** Madencilik faaliyetleri ile Devlet ve il yolları, otoyollar, demir yolları, havaalanı, liman, baraj, enerji tesisleri, petrol, doğalgaz, jeotermal boru hatları, su isale hatları gibi kamu yararı niteliği taşıyan ya da gerçek veya tüzel kişilere ait **diğer yatırımların birbirlerini engellemesi, maden işletme faaliyetinin yapılamaz hale gelmesi, yatırım için başka alternatif alanların bulunamaması durumunda;**
- Madencilik faaliyeti ve yatırımla ilgili karar, kamu yararı açısından yatırımların önceliği ve önemini tespit etmek üzere, ... Bakanlık tarafından verilir. Bakanlık tarafından alınan bu kararlar, **kamu yararı kararı yerine geçer.**

2022 yılında Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Maden İşleri Genel Müdürlüğü'nce 5.039 adedi arama, 9.949 adedi işletme ruhsatı olmak üzere toplam 14.998 adet maden ruhsatı verildi.

Ege'de ekolojik talan son hız sürüyor

Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, Ege Bölgesi kentlerinde birçok mera, tarım arazisi ve ormanlık alanı enerji ve maden şirketlerine peşkeş çekti.

23 Temmuz 2023

7554 sayılı Torba Kanun 24.07.2025

Devlet ormanları içinde maden aranması ve işletilmesi ile madencilik faaliyeti için zorunlu tesis, yol, enerji, su, haberleşme ve altyapı tesislerine 31/8/1956 tarihli ve 6831 sayılı Orman Kanunu hükümlerine göre Genel Müdürlüğün talebi üzerine üç ay içinde yirmi dört ay süreyle bedelsiz izin verilir. Genel Müdürlükçe talep edilmesi halinde izin süresi on iki ay uzatılır.

<https://politikahaber.com/egede-ekolojik-talan-son-hiz-suruyor/>

Maden Yönetmeliği: 30 Ekim 2025

- Orman izinlerini e-Devlet üzerinden MAPEG koordinasyonuna alarak bürokrasiyi azaltmayı ve ormanlık alanlarda 24 aya kadar bedelsiz izinlerle madenciliği hızlandırmayı amaçlıyor.
- Kamuoyunda "işgal yasası" olarak da adlandırılan düzenleme, zeytinlikler ve meralarda madencilik faaliyetlerine geniş olanaklar tanıyor.
- **Orman İzinlerinde Hızlanma ve Kolaylıklar:** Devlet ormanlarında madencilik faaliyetleri için gerekli izinlerin Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından 3 ay içinde verilmesi zorunluluğu geliyor. Bu izinler ilk 24 ay bedelsiz hale getiriliyor.
- **Süper İzin" Düzenlemesi:** Orman izni alınan alanlarda ÇED süreci için ayrıca görüş alınmasına gerek kalmıyor, izinler "uygun görüş" sayılıyor
- **Zeytinlikler ve Meralar:** Zeytinlikler, meralar, sit alanları ve su kaynaklarında madencilik faaliyetlerinin önünü açan düzenlemeler getiriliyor.

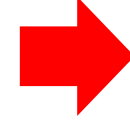
6292 sayılı Orman köylülerinin kalkınmalarının desteklenmesi ve hazine adına orman sınırları dışına çıkarılan yerlerin değerlendirilmesi ile hazineye ait tarım arazilerinin satışı hakkında kanun (2B Kanunu) (20 Nisan 2012)

Amaç: Hazine adına orman sınırları dışına çıkarılan yerlerin **değerlendirilmesi**, yeni orman alanlarının oluşturulması ... ile Hazineye ait tarım arazilerinin satışına ilişkin usul ve esasları belirleme.

Proje Alanı: 2/B alanlarını ve proje bütünlüğünü sağlamak amacıyla gerektiğinde bu alanların dışında kalan yerleri de kapsayan ve sınırları Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Toplu Konut İdaresi Başkanlığı veya ilgili büyükşehir ya da diğer belediyelerce belirlenen ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca onaylanan **gecekondu veya kentsel dönüşüm projesi uygulanacak alanları**

2012

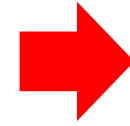
6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun

Orman, tarım, mera alanları ve zeytinlikler dönüşüme tahsis ediliyor.

2012

6360 sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi Ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması İle Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun

Köyler mahalleye dönüşüyor, tarım toprağı tükeniyor.

Korunan Alanların Tespit, Tescil Ve Onayına İlişkin Usul Ve Esaslara Dair Yönetmelik 2012

Sit tanımları değişti, dereceleri düşürüldü

- “Kesin Korunacak Hassas Alanlar”
- “Nitelikli Doğal Koruma Alanları”
- “Sürdürülebilir Koruma ve Kontrollü Kullanım Alanları”

Sürdürülebilir koruma ve kontrollü kullanım alanlarında bulunan madenlerin milli menfaatlere uygun olarak aranması, hangi şartlarda ve ölçülerde işletileceği, kapatılması ve alanın rehabilitasyonu ilke kararları doğrultusunda alınacak olan Bölge Komisyonlarının kararları doğrultusunda yapılır (2020)

7143 sayılı Vergi Ve Diğer Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun

- İmar affı tarım alanlarındaki yapıları da affediyor.

2018 Su Havzaları Koruma Yönetmeliklerinde Değişiklik

- **Temiz sulara atık sular dökülebiliyor**, akaryakıtla çalışan araçlar içme suyu alanlarında çalıştırılabilir, bu alanlar ihaleyle avcılığa, balık yetiştiriciliğine, su ürünü çıkarılmasına açılıyor, derelerden kum çıkarılması için kum ocağı açılmasına izin veriliyor.
- **Su havzaları yapılaşmaya açılıyor**
- Su toplama havzalarındaki arazilerin koruma statüsünün esnetiliyor., “Mecburi teknik tesisler hariç olmak üzere, bu alanda hiçbir yapı yapılamaz” maddesi kalkıyor.
- **Turizm ve sanayi tesisi kurulabilecek**
- Mutlak koruma alanı sınırından itibaren 900 metre genişliğinde yer alan ‘**kısa mesafeli koruma alanları**’ değişikliğine göre bu alanlarda turizm ve sanayi tesisleri, iskân yerleşimleri, dinlenme tesisi, akaryakıt ve benzin istasyonları kurulabilir.
- Bu alanlar katı ve sıvı atıkların depolanması için de kullanılabilir.

2 katlı bağ evi şartı kaldırıldı

Orta mesafeli koruma alanları' değiştirildi. 'Koruma alanı sınırından sonra yapılan inşaatların toplamda 2 katı ve 250 metrekareyi aşmayan bağ ve sayfiye evleri şartı' kalktı. Böylece, su toplama havzaları inşaat şirketlerine servis edilir oldu.

Orta mesafeli koruma alanında maden çıkarma için gereken "faaliyet sonunda arazinin doğaya geri kazandırılarak terk edileceğine ilişkin faaliyet sahiplerince noter tasdikli, yazılı taahhüt" kaldırıldı.

'Uzun mesafeli koruma alanları'nda tehlikeli atık üretmeyen, atık su oluşturmayan tesislere verilen izin genişletilerek mevcut şartlar kaldırıldı.

Havzada maden çıkarmak yasal hale geldi

p ve depolama alanı olarak kullanılmasının n açıldı.

Turizm ve iskân faaliyetlerine izin verildi.

Maden çıkarılması yasal hale geldi.

Diğer iki koruma alanı değişiklikleri uzun mesafeli koruma alanları için de geçerli kabul edildi.

2021... Katar ile Su Yönetimi Alanında İşbirliği Mutabakatı: Yeraltı ve yerüstü su kaynaklarımızın yönetimi Katar'a veriliyor!

21 Mart 2021 PAZAR

Resmî Gazete

Sayı : 31430

MİLLETLERARASI ANDLAŞMA

Karar Sayısı: 3723

26 Kasım 2020 tarihinde Ankara'da imzalanan ekli "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Katar Devleti Hükümeti Arasında Su Yönetimi Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptı"nın onaylanmasına, 244 sayılı Kanunun 5 inci maddesi ile 9 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 2 nci ve 3 üncü maddeleri gereğince karar verilmiştir.

20 Mart 2021

Recep Tayyip ERDOĞAN
CUMHURBAŞKANI

AMAÇ

Bu Mutabakat Zaptının (bundan böyle "MZ" olarak anılacaktır) amacı, Tarafların su yönetimi alanındaki teknolojik ve bilimsel yeteneklerini güçlendirmek ve ortak çıkarlar ve bütünüleyici etkinlik temelinde iki ülke arasında su yönetimi alanında işbirliğini güçlendirmek ve teşvik etmektir.

MADDE II

İŞBİRLİĞİ ALANLARI

Taraflar aşağıdaki alanlarda işbirliğini teşvik etmeye ve geliştirmeye gayret gösterir:

1. Entegre su kaynakları yönetimi

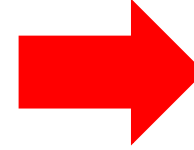
- Su kaynaklarını korumak ve geliştirmek;
- Su kalitesini ve miktarını izlemek;
- Su kaynaklarını, bu kaynakların gıda güvenliği ile ilişkilerini yönetmek;
- Yeraltı suyu sistemini ve doğal ve yapay beslenmeyi yönetmek ve
- İklim değişikliğinin su kaynakları üzerine etkileri.

Giderek tükenen havzaların ve su rezervuarlarının yönetiminde dışa bağımlı hale geliyoruz.

2022 Yeni ÇED Yönetmeliği

Çevresel Etkileri Ön İnceleme ve Değerlendirmeye Tabi Projeler

- Altyapı projeleri
- 50 oda ve üzeri oteller, tatil köyleri, turizm kompleksleri
- Golf tesisleri
- Yat limanları
- Jeotermal projeleri
- 10bin metrekare ve üzeri AVMLer
- 10bin metrekare ve üzeri Tema parklar
- Barajlar ve hidroelektrik santralleri
- 2 ha ve üzeri enerji santralleri
- EK1 de yer almayan madencilik projeleri
- 1000 metrekare ve üzeri kıyı dolguları
- 300 konut ve üzeri konut projeleri
- Vb..

Nam-ı Diğer:
**ÇED GEREKLİ
DEĞİL!**

Mega projeler ve planlar eliyle talan

- Kanal İstanbul
- İstanbul Havalimanı
- Kuzey Marmara Otoyolu
- Üçüncü Köprü
- ...

Su havzası: Baklalı
Kanal İstanbul

6306 Sayılı Kentsel Dönüşüm Yasası : Rezerv Alan Adı Altında Tahribat

Çekmeköy Kışlası

Meşrulaştırılan talanın araçları

- Yasalar
- Planlar
- Teknik Raporlar (ÇED Raporları, Bilirkişi Raporları)

2011-2012: Kentsel Dönüşümün Kırılma Noktası...

Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Kuruluşu ve 6306 sayılı Kanun

- Yeni tanımlar / yeni yasalar eliyle merkezi ve dayatmacı bir planlama ve dönüşüm anlayışı inşa ediliyor
- İçi doldurulmamış kavramlar çelişkili uygulamaları beraberinde getiriyor
- Keyfi uygulamaların önü açılıyor
- Yetki gaspları başlıyor
- Doğa üzerinde saldırgan müdahaleler başlıyor

- M
E
K
A
- f) **Kültürel tesis alanı:** Toplumun kültürel faaliyetlerine yönelik hizmet vermek üzere kütüphane, halk eğitim merkezi, sergi salonu, sanat galerisi, müze, konser, konferans, kongre salonları, sinema, tiyatro ve opera gibi fonksiyonların yer aldığı **kamu veya özel mülkiyetteki (Ek ibare:RG-22/1/2026-33145) alanlar ile cemevi yapılarının bulunduğu alanlardır.**
  - i) **Sosyal altyapı alanları:** Birey ve toplumun kültürel, sosyal ve rekreatif ihtiyaçlarının karşılanması ve sağlıklı bir çevre ile yaşam kalitelerinin artırılmasına yönelik **kamu veya özel sektör tarafından yapılan eğitim, sağlık, dini, kültürel ve idari tesisler, açık ve kapalı spor tesisleri ile park, çocuk bahçesi, oyun alanı, meydan, rekreasyon alanı gibi açık ve yeşil alanlara verilen genel isimdir.**
  - j) **Sosyal tesis alanı:** Sosyal yaşamın niteliğini ve düzeyini artırmak amacı ile toplumun faydalanacağı kreş, kurs, yurt, çocuk yuvası, yetiştirme yurdu, yaşlı ve engelli bakımevi, rehabilitasyon merkezi, toplum merkezi, şefkat evleri gibi fonksiyonlarda hizmet vermek üzere ayrılan **kamu veya özel mülkiyetteki alanlardır.**
  - k) **Teknik altyapı alanları:** **Kamu veya özel sektör tarafından yapılacak** elektrik, petrol ve doğalgaz iletim hatları, içme ve kullanma suyu ile yer altı ve yer üstü her türlü arıtma, kanalizasyon, atık işleme tesisleri, trafo, her türlü enerji, ulaştırma, haberleşme gibi servislerin temini için yapılan tesisler ile açık veya kapalı otopark kullanışlarına verilen genel isimdir.

KAMUYA AİT ALANLAR AZALIYOR

(Toplanma alanları, afette kamu hastaneleri, ücretli yollar, vb dirençliliği kırıyor)

Y
y

- **Planlar arası kademeli birliktelik ilkesi yok sayılıyor**
- **Her plan farklı nitelikte plan ve yetki ile parçalanıyor**
- **Yasalar eliyle belirli kesimlere ayrıcalık sağlanıyor**
- **Yasalar eliyle kentsel ve ekolojik tahribatlara fırsat veriliyor**
- **Planlamanın yeni kavramları yetki gaspının aracı oluyor**
- **Örn: İstanbul'un % 60 ını merkezi yönetim yönetiyor**

Yani;

Yasal ve planlı
bir zemin inşa
edildi ve bu
zeminde;

Bilimden uzak;
meşruiyeti tartışmalı bir
planlama politikası eliyle
doğa yok ediliyor

DOĞAYI VE KENTLERİ SAVUNAN TÜM DOSTLARIMIZA SELAMLA

İyi ki doğdun Tayfun!

14.05. 1981